

VIỆT NAM- HỘI NGHỊ KHÔNG CHÍNH THỨC GIỮA KỲ CỦA NHÓM CÁC NHÀ TƯ VẤN CHO VIỆT NAM

Buôn Ma Thuột, Ngày 8-9 Tháng Sáu, 2009

Bài Phát Biểu của Đại Diện Quỹ Tiền Tệ Quốc Tế (IMF)

1. Lời đầu tiên, cho phép tôi cảm ơn Chính Phủ đã mời chúng tôi tham dự Hội Nghị Giữa Kỳ Của Nhóm Các Nhà Tư Vấn Cho Việt Nam này. Đây chắc chắn là một hội nghị rất đúng lúc và tôi xin được hoan nghênh Ban Tổ Chức về chương trình làm việc mà Ban Tổ Chức đã chuẩn bị cho chúng tôi. Tôi cũng muốn nói rằng Những Hội Nghị Nhóm Tư Vấn giữa kỳ này rất thú vị. Cũng thời gian này năm ngoái, chúng ta đang ở Sapa, và bây giờ, chúng ta lại có cơ hội tới thăm miền đất cao nguyên Buôn Ma Thuột tươi đẹp này. Trong bài phát biểu của tôi hôm nay, tôi sẽ chủ yếu tập trung vào những thách thức chính sách mà Việt Nam đang phải đối mặt khi Việt Nam đang tìm cách vượt qua suy thoái kinh tế toàn cầu hiện nay.
2. Số liệu kinh tế mới đây cho thấy là mặc dù Việt Nam đã bị ảnh hưởng nặng nề, song Việt Nam đang đối phó với cuộc khủng hoảng toàn cầu hiện nay khá tốt. Dự báo mới đây nhất của chúng tôi là tăng trưởng sẽ chậm lại còn khoảng 3.5% trong năm nay, với hoạt động kinh tế sẽ dần hồi phục từ sự suy giảm mạnh trong Quý I, khi mà nền kinh tế toàn cầu bắt đầu hồi phục. Mặc dù xu hướng tăng trưởng này thấp hơn những dự báo của chính phủ, song xu hướng này là khá thuận lợi so với nhiều nước khác trong khu vực, mà một số nước này đã chuyển sang suy thoái mạnh. Khả năng phục hồi này trong bối cảnh phải đối mặt với một môi trường kinh tế toàn cầu xấu nhất kể từ cuộc Đại Suy Thoái là một minh chứng rất rõ ràng cho những cải cách về kinh tế mà Chính Phủ Việt Nam đã thực hiện trong hơn một thập kỷ qua.
3. Như chúng tôi đã đề cập tại Hội Nghị Các Nhà Tư Vấn Vào Tháng 12, 2008, một trong những thách thức lớn mà Chính Phủ đang đối mặt là phải giữ cho nền kinh tế “không bị tròng trành” trong cuộc suy thoái kinh tế này. Chúng tôi đã đề xuất rằng điều này đòi hỏi một sự cân bằng nhạy bén giữa các mục tiêu tăng trưởng và ổn định kinh tế. Mặc dù chủ trương ban đầu của Chính phủ lại chú trọng vào các chính sách thúc đẩy tăng trưởng là xác đáng, song quan điểm của chúng tôi là hiện tại cần tập trung nhiều hơn đến việc duy trì ổn định kinh tế vĩ mô. Chính sách tiền tệ nới lỏng mạnh kể từ Quý IV năm 2008 được đẩy mạnh bằng việc áp dụng chính sách hỗ trợ lãi suất, cùng với một chính sách tài khóa với khả năng sẽ nới lỏng mạnh mẽ có thể sẽ gây áp lực lên vị thế đối ngoại, và có thể ảnh hưởng bất lợi lên những thành tựu về ổn định kinh tế đã đạt được vào thời gian cuối năm 2009.

4. Sẽ cần một số sửa đổi về chính sách kinh tế vĩ mô để đối phó với những rủi ro này. Về vấn đề này, chúng tôi khuyến nghị Chính Phủ thực hiện những bước sau:

- Chính sách tiền tệ nên chú trọng vào đảm bảo tính ổn định của vị thế đối ngoại. Cụ thể hơn là cần thắt chặt chính sách tiền tệ đến chừng mực nào đó để kiềm chế tăng trưởng tín dụng đã bắt đầu tăng trở lại và để hỗ trợ lớn hơn tiền đồng—đồng hiện đang được giao dịch ở kịch trần biên độ trong một thời gian dài. Việc thắt chặt chính sách tiền tệ lúc đầu có thể được thực hiện tốt nhất thông qua các hoạt động tiền tệ để kiềm chế vốn khả dụng bằng tiền đồng và qua việc mau chóng xóa bỏ các cơ chế hỗ trợ lãi suất hiện tại, nhưng sau đó có thể phải điều chỉnh các lãi suất chính sách nếu tín dụng tiếp tục mở rộng nhanh hơn. Trong bối cảnh này, chúng tôi đề xuất với Ngân Hàng Nhà Nước Việt Nam (NHNN) nên xóa bỏ trần lãi suất cho vay nhanh như có thể vì trần lãi suất cho vay này đang gây cản trở đến các hoạt động ngân hàng.
- Thông qua kế hoạch tài khóa sửa đổi cho 2009 với thâm hụt có thể được tài trợ theo cách thức phù hợp với việc duy trì ổn định kinh tế vĩ mô. Chúng tôi ước tính là kế hoạch kích thích kinh tế hiện tại đã trình Quốc Hội có khả năng làm tăng nhu cầu tài trợ của Chính phủ lên 12.5% GDP trong năm 2009, mà khó có thể tài trợ lớn như vậy mà không làm tăng áp lực lên cán cân thanh toán. Để giữ ổn định kinh tế vĩ mô, chúng tôi xin khuyến nghị rằng nhu cầu tài trợ cho ngân sách của Chính phủ, bao gồm cả giảm tiền gửi của Chính Phủ, chỉ nên giới hạn tới mức 8.5% GDP trong năm 2009¹. Khoản này không chỉ tài trợ cho kế hoạch ngân sách 2009 mà còn cả các khoản chi ngoài ngân sách như chi cho cơ chế hỗ trợ lãi suất do NHNN thực thi. Để giới hạn nhu cầu tài trợ cho ngân sách ở mức này, chúng tôi xin đề xuất là việc tăng chi ngân sách đã dự tính theo kế hoạch kích thích kinh tế cần phải được kiềm chế và một số chính sách, đặc biệt là các chính sách hỗ trợ lãi suất và các chính sách thuế cần phải được xóa bỏ sớm hơn dự kiến.

5. NHNN sẽ cần duy trì sự giám sát chặt chẽ hệ thống ngân hàng. Mặc dù cho đến giờ các ngân hàng đã cố gắng đối phó với sự suy giảm kinh tế, nhưng nguy cơ về rủi ro tín dụng đang tăng lên vẫn là một mối quan ngại. Vì vậy chúng tôi tiếp tục khuyến nghị NHNN phải tăng cường năng lực hơn nữa để tiến hành thanh tra các ngân hàng dựa trên rủi ro, với sự chú trọng đặc biệt vào việc đảm bảo là các ngân hàng đang ước định đúng và báo cáo thỏa đáng các rủi ro tín dụng đối với các khoản cho vay của họ, gồm cả về các khoản cho vay theo cơ chế hỗ trợ lãi suất. Trong thời gian tới, NHNN cũng sẽ cần cải thiện hệ thống báo cáo số liệu ngân hàng của mình nhằm tăng cường hoạt động giám sát từ xa và cải thiện việc công bố số liệu về hệ thống ngân hàng cho công chúng.

6. Trong bối cảnh này, tôi xin nhấn mạnh tầm quan trọng của việc tiếp tục cải thiện cung cấp số liệu và chiến lược truyền thông của Chính phủ. Điều này rất quan trọng để tăng độ tin cậy của chính sách. Chính Phủ đã đạt được những tiến bộ đáng kể về phương diện này, tuy nhiên, vẫn cần phải cải thiện đáng kể chất lượng và tính kịp thời của số liệu đang công bố

¹ Định nghĩa về nhu cầu tài trợ của Chính phủ khác với Thâm Hụt Ngân Sách Dự Toán, vì nhu cầu này bao gồm cả tài trợ cho các khoản chi chuyển nguồn của năm 2008 và các khoản chi tạm ứng của năm 2010, các hoạt động ngoài ngân sách và tài trợ thông qua việc giảm tiền gửi của Chính Phủ.

cho công chúng về mọi lĩnh vực. Tăng cường truyền thông của Chính Phủ, đặc biệt đối với những đánh giá của Chính phủ về tình hình kinh tế và định hướng chính sách cũng có thể giúp Chính phủ kiểm soát được các kỳ vọng thị trường một cách hiệu quả hơn và tăng niềm tin của các nhà đầu tư.

7. Có lẽ tôi đã tập trung vào những thách thức trong ngắn hạn mà Việt Nam đang phải đối mặt, nhưng tôi vẫn muốn xin nhấn mạnh về tầm quan trọng của việc thúc đẩy kế hoạch chương trình cải cách cơ cấu rộng hơn. Cho phép tôi xin đặc biệt nhấn mạnh về sự cần thiết thúc đẩy cổ phần hóa và cải cách các doanh nghiệp nhà nước, và tái cơ cấu các thể chế kinh tế quan trọng như NHNN và Bộ Tài Chính.

8. Về vấn đề cải cách NHNN và Bộ Tài Chính, Chính Phủ đang soạn thảo một số các văn bản pháp quy quan trọng như Luật NHNN mới, Luật Các Tổ Chức Tín Dụng mới và Luật Ngân Sách sửa đổi. Những văn bản pháp quy này tạo cơ hội quan trọng để hiện đại hóa quản lý tiền tệ và ngân sách, và nâng cấp thanh tra giám sát ngân hàng, tất cả những vấn đề này là rất quan trọng nếu Việt Nam muốn đạt được mục tiêu trở thành một nền kinh tế mới nổi theo đúng nghĩa trong thập kỷ tới.

9. Thưa ngài Chủ Tọa, cho phép tôi được cảm ơn một lần nữa về cơ hội được tham dự những cuộc thảo luận này trong sáng nay. Thay mặt cho IMF, tôi xin khẳng định lại sự tiếp tục ủng hộ của chúng tôi giành cho Việt Nam và cam kết của chúng tôi để đảm bảo rằng Việt Nam vượt qua giai đoạn khó khăn này một cách an toàn và tiếp tục đạt được những thành tựu kinh tế đáng ghi nhận.

Xin cảm ơn!